

اورنبورغ
وباشقه شهر لوگه
بلا تفریق
سنه لك بهاسی ۴ صوم تین
یارم سنه لگی ۲
اوچ آیلفی ۱ ۲۰
بر آیلفی - ۵۰
چیت مه لکتلر گه
سنه لك بهاسی ۶ صوم
یارم سنه لگی ۳
اورنبورغ ژورنال
« دین و معیشت »
تیلیفون نومر ۲۸۶
بره ملاب ۱۲ تین

ولولا دفع الله الناس بعضهم ببعض لهدمت صوامع
وبيع وصلوات ومساجد يذكر فيها اسم الله
كثيرا ولينصرون الله من ينصره ان الله لقوى عزيز

دين و معيشت

زمان تاء سيسي ۳۱ ديكابر ۱۹۰۶ سنه
دوامی ۸ نچی سنه ﴿﴾

هفته ده بر دفعه يلغه ایللی نسخه نشر اولنور، دینی
علمی و سیاسی ژورنال در.

یبارلگان یازولر نی
اوز گار وورگه اداره
اختیار لیدر. باصله مان
یازولر کیر و قایتار لمان.
مارقه سن خطلر قبول
ایدلمی آدرس آلماشتر وغه
۲۱ تین آنور.

آدر یسنی آچق
یازولری اوتنله
آدرس سز مقاله لر
درج ایدلماز.

بره ملاب ۱۲ تین

صحیفه
t.me/sehifeleribiz
u.u8686@gmail.com

اورنبورغ و باشقه یرده اولان شا کر دلرگه بلا تفریق یلغه ۳ صوم یارطی یلغه ۱ صوم ۵۰ تین.

دین و معیشت مجله سینه ۱۹۱۴ نچی یل ایچون آبونه دفتری آچلدی.

« دین و معیشت » مجله سینک اولده کیچه بو سنه هم دوام ایده چه کنی محترم مشتریلر مزه اعلان ایتدیز.
« دین و معیشت » مجله سنی تاء سیس و دوام ایتدرو دن توب و برنجی مقصد: کوره له ته دین بوز و چیلرغه یا خود
دین عقلی دیوبده اوزینک یارطی یورطی عقلینه احکام دینیه نی بنا قیلوب مجرد ترقیات دنیایه نی آله توتوب شریعتده
حرام بولغان اشلر نی حلال غه صانا و چیلرغه دیانت اسلامیة و عاده مسلمین نقطه نظر ندن ریدلر یازمق و شول بولده
دین مبینمزگه خدمت ایتمکدر.

« دین و معیشت » مجله سنی تاء سیس و دوام ایتدرو دن ایکنچی مقصد: اهالیمز اراسنده هر خصوصده بولوب
تورغان عبادات و معاملات گه متعلق مسائل شرعیله لر نی کتب شرعیده ده بیان ابارلگان کیفیتچه حل ایتمکدر.
« دین و معیشت » مجله سن تاء سیس و دوام ایتدرو دن ۳ نچی مقصد: خلق مزده دینی روحنک اورچوینه، نماز
زکوة، حج کبی ارکان اسلامیة نک سویولوب قیلنه تورغان بر اش بولوب تارالوینه و آنلرغه باشقه دخی فضائل
اسلامیه دن اولان اخوت، شفقت، سخاوت، صبر، حلم، حب دیانت کبی هر تورلی ایندگور خصلت لر نک عمومیة
شولرینه رزائل اسلامیة دن اولان ظلم خیانت بغض عداوت حب هوا کبی ناچار خلق لر نک خلق آراسنده
کیمولرینه و هیچ بولمغانده آزابولرینه خدمت ایتمکدر. بناء علیه؛

« دین و معیشت » مجله سنده، دیانت اسلامیة خلافتده یازیلوب نشر ایدلگان مقاله و رسالر گه، وقتنده ریدلر
یازیلوب توره چقدر.

« دین و معیشت » مجله سنده فقهی و دینی و علمی مسئله لر صور اوچی مشتریلرینه کتب فقهیه و دینیة و علمیة دن
عبارة لر طابوب جواب بیریله چکدر. (بو حقدده مشتری اولانلر البته آله توتولا چقدر در.)

« دین و معیشت » مجله سنده اهل علم و اهل دیانت نک غرض شخصی دن عاری دیانت اسلامیة و عادات
مسلمین گه خلاف بولمغان هر تورلی فایده لی مقاله لر نی مع المنونیت درج ایدیله چکدر.

بوز اولق اويازى يولتى قريه سنده داود اشهباي
اوغلى طرفندن سؤال:

الان طرفم زده بر مسئله حادته چاينالوب اوزلمى
اول ايسه حضانه مسئلهسى در، يعنى بر صبيته نك
آناسينك آناسى، وهم آناسى ايله بر توغمه باباسى
(عمى) بار. هم اختلاب لرى ده بار مذكوره صبيته نك
تربيهسى قايسينه تيوش؟

بو مسئله بر نك طرفم زده امام لرى بيننده مختلف
فيها بر مسئله مشكله در. بعض امام لرى (جد فاسد) اولان
باباسينه تيوش ديوب فتوى يازوب امضا قيلمش.
وبعضيلرى (عم لاب) كه تيوش ديوب فتوى بير گانلار.
بز نك ظن قاصره مزغه بناء (جد فاسد) اولان باباسينه
تيوش توكل ديمز چونكه كتب فقهيه ده (حق حضانه)
اولا ام كه اول بولماسه ام الام كه، اولده بولماسه
اختلاب، وام كه بولماسه اختلام كه بولماسه اختلاب
بولماسه عمهسى، اولده بولماسه خالقهسى كه؟
اوشبو مذكورات لرى يعنى نساء طائفهسى مفقود اولسه
عصبة لرغه على ترتيبهم مستحق حضانه ديگان. كتب
فقهيه نك عبارسى و بيانينه قاراعانده جد فاسد (آناسى
نك آناسى غه) تيوش ديوب اعلام قيلمش امام لرى نك
فتوى لرى مردود بولورمو؟

العصوبة) بن اربع ج ۳ صحيفه ۴۳ يعنى بالا ايله آنا بر
توغمه هم آناسى ايله بر توغمه اير قرداشن همده
آنانك آناسى كى خاتون طرفندن بولغان ايرار نك
بالاده حقلرى يوق. چونكه آنلرده عصوبه يوق.
ديمكدر. (والاصل فيها النساء لانهن اشفق وارفق
وامدى الى تربية الصغار:) بد اربع ج ۳ صحيفه ۴۱ يعنى
حضانه ده اصل خاتونلر در. چونكه آنلر شفته تلى مرحمتلى
هم آنلر بالا تربيه سنده كونك گان بولهار ديه مكددر.
اشبو عباره كه كوره بو صبيته نك اختلاب لرى (آنا بر
توغمه قز قرداشلرى) عملرندن (آتالرى بر لن بر
توغانندن) آرتغراق بولدر. شونك ايچون بو
مسئله ده مذكوره صبيه آنا بر توغمه توتالرينه بير -
يلور كه تيوشليدر. بالانك نفقهسى مسئله سيله حضانهسى
مسئله سينك ايكىسى ايكى مسئله اولديغى البته معلومدر.
بالانك حضانهسى ثابت بولغان كشيگه نفقهسى لازم
توكلدر،

بو صبيته نك حق حضانهسى (تربيهسى) صبيته نك
آناسينك آناسينه ديو فتوا بير وچى امام لرى نك فتوا -
لرى كتب فقهيه كه خلاف اولديقندن اول فتوالر البته
مقبول توكلدر.

II

امام عطاء الله بولاطى طرفندن سؤال لرى

۱نچى سؤال بر خاتونك ايرى ايكى ييل چاماسنده
نفقه كسوه وسكاندن عاجز قيلسه شول خاتوننى شول
ايرندن ايررغه گرچه حنفى منهبنندن باشقه بولسه ده
شرعا يول بارمو؟

۲نچى سؤال بر كشينك بالاسى آناسى سلامت

اداره - بو مسئله ده اختلافه برده اورن يوقدر.
كتب فقهيه ده بك آچق بيان قيلنمشدر. بو صبيته نك
حضانهسى جد فاسد كده توكل. عمه ده توكل بلكه
اختلاب لرينه در. (وكل ذكر من قبل النساء فلا حق
في الولد مثل لام الاخ و الخال و اب الام لا نعدم

وقتده آناسندن بر آزمال آلوب آناسی اولگاچ تیوشلی خصه منی امام دیب آناسینه وعده قیلوب قولندن یازو ویسرگان بولاسه شول کشی آناسی اولگاچ اوزینه تیوشلی خصه منی دعوی قیلوب آلا آلامی؟

۳نچی سوال بر کشی اوزینک اوغلینک هیچ قایه بولوی معلوم بولماغانده حتی بر ایکی یلدن بیرلو سلامتلسکدن خبری ده بولماغانده شول اوغلینک خاتونون خلغ یا که طلاق قیلورغه شرعا قادر بولمی؟ (آناسون آیررغه وکیل قیلماغانده.)

اداره - انچی سوالنک جوابی : کتب حنفیه دن بو خاتوننی ایرندن تفریق که یول طابا آلهادق . مسگر زوج حاضر بولوبده نفقه بیرماسه ، بنم ایره تورغان خاتونم یوق دیب تورسه ، اول وقتده حنفی قاضیسی شافعی مذهبنده گی بر کشنی اوز طرفندن نایب قیلوب تفریق بر لن حکم ایندرر دیگان سوز بار .

شولایوق ایر غائب بولوب خاتوننه نفقه بیارماسه خاتون حنفی قاضیسنه تفریق دعوا قیلوب مراجعت اینسه اول وقتده حنفی قاضیسی احمد بن حنبل مذهبنده گی بر کشنی اوز طرفندن نایب قیلوب تفریق قیلدرر دیگان سوزده واردر .

اولگسینه روایت ثم اعلم ان مشایخنا استحسنوا ان ینصب القاضی الحنفی نایبا مهن مذهبه التفریق بینهما اذا کان الزوج حاضر او ابی عن الطلاق ردالمحتار مطلب فی فسخ النکاح بالعجز عن النفقه وبالغیبة) یعنی ایر حاضر بولوبده طلاقدن باش تارتسه حنفی قاضیسی ، مونداین اورنارده تفریقنی درست کوره تورغان (شافعی مذهبل) بر کشنی اوز طرفندن نایب قیلونی علیه حنفیه مستحسن و کورکم کور دیلر دیمکدر .

ایکنچیسنه روایت ؛ (سئل عن غاب زوجها ولم یترك لها نفقة فاجاب اذا اقامت بینة علی ذلك وطلبت فسخ النکاح من قاض یراه ففسخ نفق . . .

فقوله من قاض یراه لایصح ان یراد به الشافعی فضلا عن الحنفی بل یراد به الحنبلی فافهم ردالمحتار مطلب فی فسخ النکاح بالعجز عن النفقة . یعنی یراو بر عالمدن شوپله صوراتی : بر خاتوننک ایری عائب بولسه نفقه قالدرماسه ، اول خاتون نیشلر؟ دیو . عالم شوپله جواب بیردی . خاتون نفقه دن عاجز لکینه بینه اقامت قیلورده ، مونداین اورنده فسخنی جائز کوره تورغان (حنبل) قاضیدن نکاحنی فسخ قیلدررده آنک فسخی نافذ بولور . ایندی بو عالمنک (مونداین اورنده فسخنی جائز کوره تورغان قاضیدن) دیگان سوزندن حنفی قاضیسن توکل شافعی قاضیسنک اراده قیلو یارامیدر بلکه آندن مراد حنبلی قاضیسی در دیمکدر .

ایندی بزنگ دیار مزده شافعی هم حنبلی قاضیسی بولمدهغندن ، آنداین خاتونلرنی ایرندن کوچلهب تفریق قیلدرورغه یول یوقدر . درست بر امام حنفی اولدیغی حالده تر تفریق بالعجز عن النفقة نک حرام ایکنی بیلر توروب تفریق ایله حکم قیلسه حکمینک نافذ بولوینه علماء حنفیه دن روایت واردر ، (نج لیس للقاضی ان یقضی بالفرقة بسبب العجز عن النفقة واجاب هو مرارا فیمن غاب عن امرائه وترکها بلا نفقة انه لو قضی بالفرقة بسبب العجز عن النفقة ینفذ قال وانما فرقت بین الجوابین اذا الخلاف بیننا و بین الشافعی فی حل الاقدام علی القضاء وعندنا لا یحل ولا خلاف فی النفاذ فالجواب الاول جواب عن حرمة الاقدام والثانی عن النفاذ مع حرمة الاقدام ولا یشرط انیکون القاضی شفعوی المذهب لانه لا خلاف فی نفاذ القضاء) جامع الفصولین ج ۱ صحیفه ۲۹ الفصل الثانی فی القضاء فی المجتهد فیه .

یعنی نج رمزی ایله اشاره قیلنغان عالم : نفقه دن عاجز لک سببلی فرقه برله حکم قیلورغه قاضی نک حقی یوقدر دیمش حالبوکه اول عالم کوب مرتبه خاتونن نفقه سنر طاشلاب کینتکان کشی نک خاتوننه ، نفقه دن عاجز لک سببلی بر قاضی فرقه بر لن حکم قیلسه شول حکم

اشباه شرحی حموی ده شول سوز بار؛ قوله علی ان لا یكون له بعد موت الاب میراث جاز ای صح اقول یتأمل فی وجه صحت ذلك فانه خفی) دی. یعنی بو اشذک درست کند او بلاوغه تیوشلیدر. چونکه آنک درستی قار انضی دیمکدر.

بز نك قار اما قنده حموی نك بو سوزی قواعده فقیه گه موافق کورینه.

زیرا هبه نك شرطندن وجود و عدم خطر نك بولغان نرسه گه تعلیق قیلنما و چیلق ایدی. بو مسئله ده ایسه هبه نك بو شرطی طابلمیدر. چونکه آتا وفات بولوب اوغل نك میراث آلوی ممکن بولغان شیکلملی آتاسندن اول اوغل نك وفات بولویده ممکن در. شولای بولغاچ ایدی بو هبه وجود و عدم خطر نك بولغان نرسه گه تعلیق قیلنغان بوله در. بو ایسه درست تو گلدر.

(واما الشرایط «شرایط رکن الهبة» فانواع بعضها یرجع الی نفس الرکن وبعضها یرجع الی الواهب وبعضها یرجع الی الموهب له. اما الاول فهو ان لا یكون معلقا بماله خطر الوجود والعدم من دخول زید وقدم خالد والرقبی ونحو ذلك الخ) بدایع ج ۶ صحیفه ۱۱۸ یعنی هبة رکنینک شرطاری تور ایچه در آنک بعضی نفس رکنگه بعضی هبه قیلو چیغه، بعضی هبه قیلنمش کشیگه راجعدر. نفس رکنگه راجع بولغانی وجود و عدم خطر نك بولغان نرسه گه تعلیق قیلنما و در. مثلا زید او یگه نرسه، خالد سفر دن قایتسه یا که بو نرسه سن اولساک میگا بولور. من اولسه م سبکا بولور دیمک کبیلر ده هبه درست بولمیدر دیمکدر.

بیر مسئله ده آتانک «من اولگاچ میراث آلماو شرطیل بو نرسه ار سنکی بولسون» دیمکی هبه نی وجود و عدم خطر نك بولغان نرسه گه (بولوی هم بولماوی معلوم بولغان نرسه گه) تعلیق بوله در. شونک ایچون بو هبه نك درستلیگی قار انقیلده قالادر.

هم حاوی المنیه للزاهدی دن کوچر لگان عبار ده بز نك سوز منی قونلی در. عبار ه شویل: (صالح المیت

نافذ در دیگان ایندی بو عالم اوز نك ائمه بولسکی تورلی بواب بیر وینر شویله توجیه قیلغان: من شونک ایچون ایکی تورلی جواب بیرام بز نك بر لن شافعی آراسنک خلاف. بوند این مسئله ده فرقه بر لن حکم قیلو نك حلال یا که حلال توکل لکنده دره امام اعظم فاشنک فرقه بر لن حکم حلال توکل اما حلال بولمی توروب بر حنفی قاضی فرقه بر لن حکم ایته ایکان آنک بو حکمی نك نافذ بولونده (جانو نك شرعا آیریلونده) خلاف یوفدر، ایندی منم ا. ل. ک. حو ایم قاضی نك فرقه بر لن حکم قیلوی حلال توکل دیمک. ایکیچی جوابیم بو حکم حرام بوله توروب بر او حکم قیلسه اول حکم نافذ دیمکدر. هم حکم قیلوچی قاضی نك شافعی مذهبنده بولوی شرط توکل. حنفی مذهبنده گی قاضی بو حکم نك حرام ایکاننی بوله توروب حکم قیلسه آنک حکمی نك نافذ بولونده هیچ خلاف بوق دیمکدر.

خلاصه: حنفی امام بوند این مسئله لر ده فرقه بر لن حکم قیلو نك گناهسی اوز اوستونه آلوب حکم قیلسه گزه سی امامغه بوله خاتون ایرندن آیریله عدت سوکنده ایکیچی ایرگه باره ی درست بوله در.

۲ چی سوآلک جوابی بو مسئله علماء و فقهاء آراسنک اختلافی مسئله در. قال ابر العباس الناطقی رأیت بغط بعض مشایخنا رحمه الله فی رجل جعل لا حد بنیه دارا بنصبه علی ان لا یكون له بعد موت الاب میراث جار واقربه الفقیه ابو جعفر محمد بن الیمانی احد اصحاب محمد بن شجاع البلخی و حکمی ذلك اصحاب احمد بن العارث و ابو عمر و الطبری انتهی والله سمعنا نه و تعالی اعلم) الاشباه والمظائر اخر الفن الثانی

یعنی اب العباس الناطقی نام عالم ایته من بعض مشیخه نك یازونده کوردم بر کسه بر اعلیه بر یورط ملک ایدر اتاس اولگاچ میراث قه کرماو شرط ایندیش درست بوله دیگان. هم بو سوز ایله محمد بن شجاع اصحابندن فقیه ابو جعفر فتوا ویردی. هم بو سوزی احمد بن العارث و ابو عمر الطبری صحابه یده کما ت قیلیدر دیمکدر.

قبل الموت مع احد الورثة على ان يخرج من البين ولا يرث منه بعد موته واعطاه شيئاً على ذلك لا يجوز. فيرث منه بعد موته انشاءً. ويحرم عليه ما اخذه به لا على ذلك فيرده الى التركة في اصح الروايات ان كان قائماً و الا فقيمتها) حاوي المنيه للزاهدي من كتاب الصالح.

يعني بر او اولودن اول وارثلارنك برسې برلن مصالحه قيلسه كيلوشسه، من اولگاچ وارثلار آراسندن چفارسن ديب مذکور وارثك بر نرسه بيرسه بو درست توگلدن. ئليكي وارث تيلاسه تيگي كشي اولگاچ ميراث آلا. ميت اولودن اول آغان نرسهسي آكا حرام بوله. اول نرسه لار بتمگان بولسه اوز- لريني بتمگان بولسه قيمت لارني ترکه گه قايتاروب بيرو لازم بوله ديهكدر.

حاوي كذايي قولمزده بولماسهده يعني بو عباره نفس حاوي كتابندن كوچر لماسهده قواعد فقهيه گه موافق كورنه در.

بو عباره في قهستاني عباره سيده قوتليدر. (واعلم ان الناطق ذكر عن بعض اشياخه ان المريض اذا عين لواحد من الورثة شيئاً كالدار على انلا يكون له في سائر التركة حق يجوز. وقيل هن اذا رضى ذلك الوارث به بعد موته) قهستاني كتاب الوصايا المطبوع مع الغواص ج ۴ صحيفه ۶۷۹ يعني ناطق عباره سنده گي درست ديگان سوزني بعض بر اولر. ميت اولگان دنصوك ئليكي وارث، ميراثقه كر ما- سكه راضى بولغانده غنه درست ديب قيدلگانلر ديهكدر.

بناءً عليه بو مسئلهده آتا اولگانندن صوك بالا ميراثقه كر ماسكه راضى بولسه غنه درست بوله. اگر آتاسى اولوب دفن ايتلگانندن صوك من ميراثقه كر امن ديسه، ميراثقه كره آادر. اول وقتده آتاسى اولماس بورون آغان نرسه لارني ترکه گه قايتاروب بيرو، بولماسه قيمت لاريني بيرو واجب بولوب قالدر. بو مسئلهده بزك طابقانلر شوشي. موندن اول

بر نومبرده بونك چوايي يازلغان ايدي ليكن قايو سنه نك قايو نومرنده ايكاني حاضر گه كيامادي هم ۱۱ نچي ۱۲ نچي بل نوميرلر نك فهرستلارندن طاوبوب بولمادي. آنده ده جوابلر شوشي روشده ايكاني خاطر مزده قالغان.

۳ نچي سؤالنك جوابي: بعض اورنلرده قاضي شرعي مستثنا اولدبغى حالده هيچ كم هيچ كمنك خاتوننى هيچ بر وقت وكالتسز تفريف قيله آميدر.

III

ملا بختجان بن بكمحمد طرفندن سوال

سارق نك ذبيحه سي حلالى؟ حرامى؟ بزك طرفك ملالر بو مسئلهده تورايچه جواب بيرلر. بعضيلرى حلال ديلىر. بعضيلرى مطلقاً حرام ديلىر. بعضيلرى مال اياسينه حلال باشقه كشيگه حرام ديلىر وبعض بر او- لريك سارق تسميه قيلسه ذبيحه سي حلال اوزى كافر، تسميه قيلماسه ذبيحه سي حلال توگل اوزيده كافر بولمى ديلىر.

اداره

سارق اوزى اوغرلاغان آحيواننى ذبح ايتسه، نك بو ذبيحه سي هيچ كمنگه حلال توگل. چونكه سرقه اسباب ملكدن توگل. شونك ايچين سارقنك اوزى اوغرلا غان حيواننى بوغازلاوى حق غيرنى اتلاف بوله. بو ايسه غير گه ضرر بوله لا ضرر ولا ضرار فى الاسلام حديثنه بناء غير گه ضرر حرام قطعى ايدي. بناء عليه بو سارق اوزى اوغرلاغان حيواننى بسم الله ايتوب بوغازلاسه، حرام قطعى گه بسم الله ايتكان ايچون كافر بوله مرتد بوله. مرتدنك ذبيحه سي حرام ايدي بوده حرام بوله. اگر سارق بسم الله ايتماينچه بوغازلاسه ذبيحه متروك التسمية عدا بوله بوده حلال بولمى.

(سرق شاة فذبحها بتسميه فوجد صاحبها هل تؤكل؟ الاصح لا. لكفره بتسميته على الحرم القطعى بلاتملك ولا اذن شرعى) در المختار اخر كتاب الصيد قبيل كتاب الرهن عزوا الى خط بعض الثقة. يعنى بر او بر قوى اوغرلاسهده بسم الله ايتوب بوغازلاسه، اصح روايتكده بناء بونى آشاو حلال بولمى. چونكه اوز

ملکى بولمغان حرام قطعى گه اذن شرع بسم الله ايتکاني
 ايچون سارق کافر بوله ديمکدر.
 ابن العابدین حضرتلری ردالمحتارده بو سوز گه
 اعتراض قبله وایته : (وفيه نظر لان المعتمد خلافه
 بدليل قولهم بصحة التضحية بشاة الغصب واختلافهم في
 صحتها بشاة الودیعة. واهذا قال السائغانى اقول هذا
 ينافى ما تقدم في الغصب وفي الاضحية فلا يعول عليه)
 دى. ردالمحتار ج ۵ صحيفه ۳۱۶ اخر كتاب الصيد.
 يعنى درالمختار صاحبينك يوقارغى سوزنده نظر
 بار اشايچلى روايت اول ايتكان سوزنك خلافيدر.
 چونكه فقهاء كرام غصب لابلان قوينى قربانغه چالو
 درست ديلر. هم بر او گه امانت ايتوب قوبلغان
 قوينى قربانغه چالونك درست ايتكند اخلاق قیلو
 شالار. (بعض علما آنی ده درست ديگان بولر)
 شونك ايچونده امام سائغانى ديگان عالم درالمختار
 صاحبينك سوزى كتاب الغصب هم كتاب الاضحية ده گى
 سوزلر گه خلاف شوگا كوره اول سوز اعتبار گه
 النماسه تيوش دى ديمکدر.

اعتراضك خلاصهسى : غصب لابلان قوينى
 بالاتفاق بسم الله ايتوب قربانغه چالو درست ايدى
 چالوچى كافر بولميدر ايدى شولاي بولغاچ اوغراب
 لابلان قوينى بوغاز لاغانك بسم ايتو ايله ده كافر بولمى
 يا خود بولماسقه تيوش ديگان سوز بوله.
 يز بو اعتراضه جواب بير سوز كيل شويله :
 غصب ايله سرقة آراسنده فرق بار. غصبده مقصوب
 قبل ادا الضمان وبعده غاصبه ملك بوله. سرقتده ايسه
 هيچ وجه ملك منصور توگل. غصب صورتنده ذابح
 اوز ملكنك تصرف قبلغان بوله. سرقتده ايسه من كل
 وجه ملك غيرده تصرف بوله. شونك ايچون مقصوب
 قوينى بوغاز لاغانده بسم الله ايتو درست مسروق
 قوينى بوغاز لاغانك درست توگل. اولگى سنه لرنك
 ر نوميرنك بو مسئله گه ابن عابدین و سائغانى سوز-
 لرينه بنا بو مسئله ده بسم الله ايتو درست بولورغه
 كرك ديب جواب بيرلگان بولسده اول وقت بو
 جواب خاطر مزگه كيلگان ايدى.

كوك قاپوسى آچيلا

دين و معيشت نك ۲۴ نچى نومر ده كوك قاپوسى
 آچيلو حقتده يازامش جوابده، ابن عباس رضى
 الله عنهما نك روايتندا گى (وتفتح ابواب السماء كلها)
 ديگان سوزنى اداره نك، ساءلنكده ابن عباس رضى الله عنه
 نكده سوزلرندن يوق تبادرنى آكلاب، ابن عباس
 سوزى جواب بولمى ديما كينى بز آكلى آلاماق.
 بز نك آكلامره كوره، سؤالده تبادر مونه بو
 كيك تيه: نفس امرده كوك قاپوسى آچيلو بارمى؟
 بولسه دليل نه؟ ابن عباس حضرتلرى نك روايتنده
 نفس امرده كوك قاپوسى آچيلو بار (وتفتح ابواب
 السماء كلها) ديگانندن تبادر شولدر يوقسه سؤالك
 جوابده آنك كيفيتنده ايلر فارچقلىر سويله گانچه
 بولوى متبادر ديب بز ايتنه آلميمز.

ابن عباس حضرتلرينك سوزنى سائلگه جواب
 كامل ديمز. بوگا توباندا گى آيتلر آچق دليل ديه
 سوز كيل. (فتحننا ابواب السماء بماء منهن فوله
 ابواب السماء اى كلها فى جميع الاقطار والمراد من
 التفتح والابواب والسماء حفا يقها فان السماء ابوابا
 تفتح وتغلق) جمل سورة فمر صحيفه ۲۴۳ حجر سوره
 سنده (ولو فتحننا عليهم بابا من السماء الاية) آيتلرى
 تفسيرلرى ايله قارالمسه كوك قاپوسينك بولوى
 آچيلوى يابلوى حقيقى ايكانيده آچق دليلدر. فرآنك
 نچه آيتلر فتح باب ايله قچقروب تورغانده تاءويل
 (معنى فتح) ديمر گه يول بار كينى تيمادى.

آخوند عطاء الله يهودين

اداره

آخوند حضرتنك (اداره نك) ابن عباس سوزى
 جواب بولمى ديما كينى آكلى آلاماق) ديگان سوزى
 توغرىدر. آكلى آلامغان چونكه آكلاغان بولسه بو
 سوزلرنى يازارغه ادرن يوقدر. بز نك ۲۴ نچى نو-
 ميبرده گى سوز مز نك خلاصهسى شولانده ايدى: ا گرده

سائل نك مرادى ايبلىر فارچقلىر ايتكانچه كوك قپوسى
آچيلو بارمى ديگان سوز بولسه، اين عباس سوزى
آڭا جراب توگل. اگر سائل نك مرادى نفس الا
مرده ابواب سمانك آچياوى بارمى ديگان سوز بولسه
ابن عباس سوزى جواب بولسه ده آنده معنوى
فتح مراد بواوى منبادر در. مونه ۳۴ نچى نوميرده
گى سوزدن آڭلاشغان خلاصه شوشى.

ليله قدرده فتح سماءك معنوى بولويته صفد شياطين
اغلال اجنه قرينه در. يعنى شياطين واجنه اشكال مختلفه
ايله تشكىل گه قادر اجسام اولدقلىر ندىن تصفيد و اغلال
دن مراد بى بلگان قايىش باو ايله باغلاو، تيمور بوغاو
ايله بوغاولاو مراد بولماسقه تيوشليد. بلكه آدملىر
گه وسوسه بيره آلماسلق روشده آنلىرى معنوى
باو ايله باغلاو معنوى بوغاو ايله بوغاولاو مراد بو
لورغه تيوشليد. شولا بوق فتح سمان مرادده رفع
حجاب بواوى ظاهر در. زير ا ليله القدرده جسمانى
بابلىرى آچوغه احتياج بوقدر.

ملائكه و روحنك نزولينه ده جسمانى باب نك آچلوى
برده كرك توگلىر. ملائكه و روح ئله ننداين قاطى
جسم آرقلى اوتەر گه ده مقتدر لدر.

نفس الامرده حقيقه فتح سمانك بار لغينه كتورلىگان
آية كريمه لىر موضوع مسئله دن بهر احل بعيد لدر.
چونكه موضوع مسئله ايله قدرده كوكلىر نك آچيلويته
دائر ابن عباس رضى الله عنهما نك ايتكان سوزيدر.
يعنى ليله قدرده ابواب سمانك آچيلوى مسئله سيدر
اول ايسه بوقاروده ايتكانچه معنوى صورتده بولويك
ممكندر.

اما نفس الامرده كوك نك قپولارى بولويته آنلىر نك
آچيلوب بايلويته بزنگده انكارمز بوقدر. آخوند
حضرت يازغان آيت كريمه لردن بشقه دعى بك كوب
آيتلىر آنى اثبات قيلمده در آنلىرى تاويلده قيلماهيمز.
تاويل گه دايمده بوقى.

مع ما فيه آخوند حضرت نك مسئله گه اهميت
بيرونه تشكر اينمى رحمت اوقومى اوتوب بواوى.

هم نفس الامرده كوك نك قپوسى وارمى؟ آچيلوب
يا بيلمى؟ ديب سـ و آلكه آنك جوابلىرى قطعى
جوابلردر.

تيك مير قاسم افندي نك سوالنى بز اوزمچه
آڭلاغانمز آخوند حضرت اوزنچه آڭلاغان. شونك
ايچونده اول اشبو مقاله سنك مير قاسم افندي نك سوالى
سز آڭلاغانچه توگل من آڭلاغانچه جوابنده من
يازغانچه ديب ايتهمسى كيله در. سوال بز آڭلاغانچه
بولغان ده ابن عباس سوزى جواب توگل ايتكانچيلك كه
آخوند حضرت اوزيده معترف بولوب كورنه بناء
عليه مير قاسم افندى لطفاً سوالدن مرادنى بيان
ايتسه مسئله شونك ايله آچق روشك حل فيلونه در.

زيمستوا و اوپراوالردن آچه آلو

بو مسئله ده بوانك نورعلى حضرت قوياش غزيتنه
سنك ۲۹۸ نچى نوميرنده هدايه، درر، مجمع الانهر
فتح القدير، رد المحتار كتابلردن روايتلر ترجمه لرى
كورسه توب، زيمستوا و اوپراوالردن آغان آچه نك
مسلمانلرغه حلال ايدكينه فتوا وير مشدر. لىكن ترجمه
ايتكان روايتلر نك اصلنى مذكور كتابلرده بز كور.
آمدق. فقط بز كور ماو ايله مذكور كتابلرده اول
روايتلر نك بولماوى لازم توگلىد. بناء عليه بز اول
محترم حضرتدن اوتنهمز و اومشقه بولسه ده ترجمه
ايتكان روايتلر نك اصللرى شول كتابلر نك جلد
و صحيفه لرىنى كورسه توب بيان ايتوينى.

گرچه هدايه ده باب احكام المرتدين قبيلنده گنه
(وما جباه الامام من الغراج ومن اموال بنى تغلب
وما اهداه اهل الحرب الى الامام والجزية يصر في
مصالح المسلمين) ديگان سوزى هم فتح القديرده شول
اورنده (وزاد المصنف في التجنيس في علامة السيد
ابى شجاع انه يعطى ايضا للمعلمين والمتعلمين) ديگان
سوز بولسه ده بو سوزلر نك حضرت نچه ترجمه ايتكانده

هداية وفتح القدير صاحب رينه زورغنه افترا ايديلورگه
 تپوشلى بوله. چونكه آنلارنك بو سوزلري ديار
 اسلامده اولان بيت مال المسلمينك مصر فارنى
 بياندر. شونك ايچون حضرت ترجمه سيك اصانى
 مذکور کتابلردن کورمدك ديوا اصلاريني کورسه.
 تونى حضرتدن رجا ايتدك.

بو مسئلهنك خصوصنه ديارلك روايتلر طريفة
 محمديهنك آخرنده الفصل الثالث فى امور مبتدعة
 باطاقةنك آلدنگنه تمام اواغاندر. شول روايتلرگه
 کوزتوشورگان كشى گه تكلف، تعسف لوگه بارورغه
 برده اورن يوقدر. ايندى حضرت اوزى کورستگان
 ترجمه لرنك اصلنى ده کورسه توب بيرسه نور على
 نور بولور.

بزنگ عادتتمز: استشهاد ايتديكمز عبارلرنك اصلنى
 کورسه تو هم شونى بلديكمز چه آگلا ديكمز چه ترجمه
 ايتودر. اوزونغه كيتسه ده مسئلهنك پشوب قالوى
 شوگا توقيتدر. مجرد ترجمه يازلغانده اوقوچنك
 قلينده آزغنه بولسه ده بر شپه يا خود «عجبا شولاي
 ميكان؟ ديگان برسوءالنك قالوى شپه سزدر. طريفة
 عبارسى شويلدر.

(فتعين الاخذ لا معالة فى زماننا بما قاله محمد رحمه
 الله تعالى ومن تبعه من المشايخ وهو قول ائمتنا الثلاثة
 «الظاهر انهم ابو حنيفة و ابو يوسف و محمد رحمهم
 الله تعالى» من جواز اخذ مال الغير باذنه و رضاه
 بعوض و بلا عوض ما لم يعلم انه بعينه حرام تمسكا
 باصول مقررة فى الشرع من ان اليد دليل الملك.
 وان الاصل فى الاشياء الاباحة وان اليقين لا يزول
 الا بيقين مثل. و بما ذهب اليه ابو حنيفة رحمه الله تعالى
 من ان الخلط الرافع للتمييز استهلاك موجب للملك
 و الضمان).

يعنى بو زمانده بوند اين مسئلهلرده هيچ شپه سز
 امام محمد حضرتلرى و آگا ايارگان مشايخ كرام
 سوزلرنى توتو تپوشلى بوله. آنك سوزى ائمه ثلثة
 سوزيدر. آنك سوزى شول: بر نرسه نك عين حرام

ايسكانى بيلدگولى بولماسه قارشولق بر ابرنده ياكه
 هيچ قارشولقسز شول نرسه نى خواه سينك اذن و رخصتى
 و رضاسى ايله آلو درستدر. بونك درسته سينك شر يعنه
 بيلدگولنگان و قرارلنگان قواعد و اصولگه توتونوله.
 شريعتده بيلدگولنگان قواعد و قانونلر ايسه: ۱ نچى
 بر اونك قولنده بولغان نرسه نك شول كشينك ملكى
 بولوينه اول نرسه نك شول كشى قولنده بولوى
 دايليدر. ۲ نچى اشياده اصل مباحلقدرد. ۳ نچى يقين
 زائل بولمى مگر اوزى شيكلى يقين ايله گنه زائل بوله.
 هم بوند اين مسئلهلرده امام اعظم مذهبى توتارغه
 تپوشليدر. آنك مذهبك، ايكى كشينك مالن آنلارنك
 رخصتلر نديشقه آيروب آلماناق درجه ده بر گه
 قوشو، اول ماللرنى هلاك ايتو بوله. هم اول ماللرنك،
 قاتشدرغان كشيگه ملك بولونى هم توله ونى لازم
 ايتد ديمكدر.

ايندى زيمستوا و اوپر اوانك كاهه سنكغى آفچه لار
 زيمستوا و اوپر اوالر قولنده بولوينه بناء آنلارنك
 ملكى بوله در. بناء عليه اول آفچه نى كمگه بيرسه لار ده
 آلمان كشيگه اول آفچه لار حلال بوله در. ۲ نچى قاعده گه
 بناء زيمستوا و اوپر اوالرنك مسلمان مکتبلارينه بير.
 گان آفچه لارينك عين لارينك حرام بولوينه دليل
 بولمغانه كوره اول آفچه لار مكتب و مدرسهار گه مباح
 بوله لار. ۳ نچى قاعده گه بناء بواباحة يقينى بوله. ايندى
 آنك حراملعينه شوندا يوق يقينى دليل بولمغانه اول
 اباحة (مباحلق) زائل بولمى بنه. شوگار كوره اول
 آفچه لار اوچيغه حلال بوله در. بوسوزلر امام محمدنك
 يوقاروده گى بيان ايدلنگان سوزلرى بوله در.

امام اعظم مذهبى كيلسك زيمستوا و اوپر اوا
 مليونلاب خلقدن چولغان آفچه لارنى بر گه قوشوسبيللى
 استهلاك فيلغان بوله لار. استهلاك ايسه ملك لئونى لازم
 ايتددر. بناء عليه اول آفچه لار امام اعظم قاعده سى
 اوززينه زيمستوا و اوپر اوغه ملك بوله لار. بر او
 اوز ملكنى اوز رضاسى ايله بر اوگه بيرسه، بيرامش
 كشيگه اول نرسه حلال بوله در،

تنقید

بو سنه (۱۹۱۳-۱۴) ده قارغالیك «ابتدائی» صنف لارده معلم اولمش ایدم. اوتكان سنه قارغالی معلملری آرارندن اوچ ذاتنی «انتخاب» ایدوب، مذکور ذاتلر اوزلارنجه «پراغرام» توزگانلار ایکان. بناء علیه بو سنه تعلیم وقتك شول پراغرام ایله اوقتوغه مأمور اولدق. یاگما پراغرامدهغی باشقه کتابلار دن حاضرگه سکوت ایدوب «علم حال» درسینه تعیین ایتلگان. نجیب افندی دو ماوی نك ۷-۸ نچی مکتب نام رساله لری طوغر سنك یازماق بولدم: فولینه قلم توتوب بر ایکی یول یازو یازارغه مقتدر اولغان ذاتلر مؤلف، مرتب اسمن آلو ایچون، برسی بر رساله قارالاسه ایکنچیسی شونك اولنی، آخر، آخرون اول، دیکر برسیک اورطه سنی آخر، اولون اورطه بله هم دخی نیچه گه تورلیلمندروب رساله یازیلارده مرتبی فلان دیه امضا لرون فویهلر مثلا: الفباچیلر، تجویدچیلر، علم حال چیلر، شول جهله دن بره سنه معلم ده اولسه فلان سنه تجر بهم صوگنك یازدم. دیه آلدوده در. نجیب افندی دو ماوی ده علم حال رساله لری یازوب رنبورغده کریموف، حسینوف مطبعه سنده بیصدروب میدانه فویهش. لیکن بیک کوب اورنده خاللی بار: بین الناس معمول روایتلر، حدیثلره حتی آیتلره خلاف اورناری بار. ۷ نچی مکتب ده باشندوق خطاسی بار. آنده ایته «بزلارنی وبارچه مخلوقلارنی یار اتقان بر اللهغه اشانوچی آدملر گه ایمان لی کشی «مؤمن» دیو- لیگان کبی» هم ۵ نچی صحیفه ده بناء اسلامنی بیانده حدیث شریفی قرئینه خلاف اولرهقی ایته «ته ولکینه بش وقت نماز اوقو، رمضان آینك روزه طوتو، مالی بولغان کشیلر گه زکات بیرو، کوچی یتکان کشیلر گه عمر نده بر مرتبه حج قیلو (همده بر الله نك بار لغینه اشانو)» دی حانکه امام مسلمن حضرتلرینك حضرت

عمر رضی الله عنه دن روایت ایتدکی حدیثنده، صحابه لری تعلیم ایچون، جبرائیل علیه السلامك سوالینه جو ابده: رسولم علیه السلام مؤمن مسلمان اولو ایچون «بر الله نك بار لغینه همك محمد علیه السلامك پیغمبر لکینه اشانو» دیمش. نجیب افندی ایسه رسولم نك خلافینه مؤمن اولو ایچون بر اللهغه اشانو یتهدی. مونك حکمتیک یاش صبلرنی رحمت الهیه نك عمر میتنه حاضرلاو بولسه کرك همده اسلام دیننك ظهورینه ۱۳۳۲ نچی یل ایکان نجیب افندی ۷ نچی مکتب نك ۲ نچی صحفه سنده ایته «اسلام دیننك ظهورینه ایندی دورنچی ملك یلدر باشلاب اسلام دینن محمد علیه السلام ایره تکان» دی همده گرچه طهاره، تیمم ده «تیامن» مستحب کنه بولسه ده ۹ نچی صحیفه ده «ینه بر صوغوب اول اوک قولنك اوچی ایله صول بله کنی الخ دی بوده معقول کورنمی. ۸ نچی مکتب ۱۰ نچی صحیفه ده ایته: فطره صدقه سی بای هم حاجت اصلیه گه مالک بولغان فقیرلر گه واجبدر.» حالبوکه فطره نك وجوبینه حاجت اصلیهغه مالک بولو اوستینه نصاب قدر مالی بولورغه کیرک. همده «فطره نی اوزینه بالالارینه خد- متچیلرینه بیرو، اوزینه گنه بیروسه واجب اوستندن توشمیدر» دی فطره نی ایسه قوللری ایچون بیرو واجب اما یللق خدمتچیلرینك آگا مناسبتی بولماسه کیرک همده فطره نی عیددن صوگ ویرسه فطره دن کیتمی دیگان حالبوکه عید اوتسه ده واجب ساقط نو گل بیرو واجب ایدی. «عید کون هم آندن صوگ ینه اوچ کون تشریق کونلری قریبان چالودرست» دیمش. حالبوکه قریبان چالو اوچکنه، کونده درست ایدی. دخی «روزه نی یاگلیشقه بولسه ده آشاو بوزه» دیگان یاگلیشدن مراد نسیان. حالنکه اونتوب آشاونك روزه نی بوزماوی حدیث ایله ثابت. مرادی نسیان دیدک. چونکه صونگهرهقی ایته «اگرده خطا آچسه کون اورنینه کون تولار» هم «روزه نی قصدا آچسه بر کون ایچون آلتمش کون طوتار، لیکن بو آغرراق اولدقی ایچون، آلتمش مسکین نی طویدرسه شریعت

کورگان، تنقید قیلغان، بوکا الله راضی اولسون
دیهدن بئشقه سوز یوق.

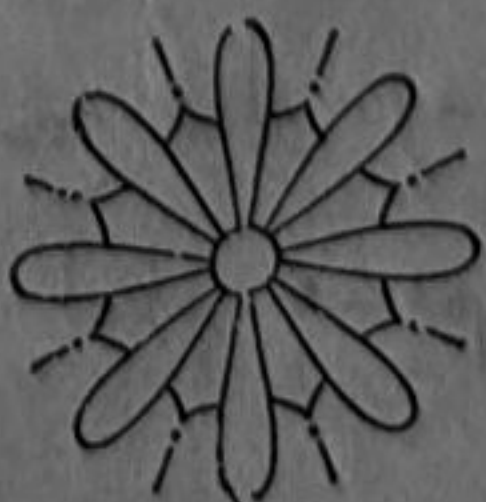
مذکور اثرنی کورمگان یا کسه کوروبده مکتب
پروگراماسنه کرتور گه یارامغاننی سین مسگان محله
باشلقلری امام افندی یار حضرت تار گه اول سوزنی ایتماس.
ملت ایتسه ده الله ورسول الله راضی بولوب ایتماس.
هر محله نك امامی، اوز محله سند، بولغان مکتب
ومدرسه گه، درس کتابی ایتوب انتخاب ایتلگان
کتابلرنی، من اوله الی آخره قاراب، توزوک بواسه.
غنه انتخاب ایتار گه تیوشلیدر.

انجاز الوعد

الاخ العزیز الشیخ ابوالنقیب التونناری! عصمنا
الله وایا کم عن التعصب والتعسف. افادة سابقة مزی
بفضله العمیم احاطة قیلغانسردر. ایهدی معلوم اولنه
مقولة الفعل بمعنی التأثیر، مفعول الانفعال بمعنی التأثر
کما فی شرح المواقف بونلر معانی مصدریة اولعانلری
ایچون. تحقیق گه بناء حصه لرنندن خیر یگه مجهول
توگلار. هر مصدر حصه سینده نسبة ذاتی بناء علیه
مقولة الفعل، والانفعال ما تحننده اولان مصدر معلوم،
ومجهول لر گه صدق ذاتی ایلان گنه صادق بولالار. جو-
هر نك فصل آخر گه، کیفی نك حالت ادرا کیه گه صدق
قبیلندن صدق عرضی ایلان صادق اولملر.

محمد عارف خان کرمانی

عفو ایتدر» دی. مؤسس بوتملای آیه گه خلاف قرآن
کریم آغراق بولسه دیمه گان کوچی یتمه گان تقدیرده
آلتمش مسکیننی طویدرا دیگان. بز ايسه غلط فاحش-
لرن غنه یازدق اما دین عالم لری ئلله نیلر طابارلر.
محترم نجیب افندیگه، تورلی مذهبندن، صعیق روایتلر دن
جیناب یاش بالالرنك اعتقادلرن بوزارلق «علم حال» لر
یازغانچی، شول بافه تچقان حکایه لرن یازوب تورسه ده
یارار ایدی. همده پراغرامچی معلم افندیلر ده هر
بریاکا نرسه مقدس دیه علی العمیا تقلید ایتماسونلر،
شوندی قاحش غلطلرنی ده آیروغه اقتدارلری بولمغاج
پراغرام توزیمز دیه بوشقه عذاب چیکمه سونلر ایدی.
هم قارغالیده بر ایکی دیسته اماملریده بر مگه گه
قریب معصوم صبیبلرنك اعتقادلر نندن کوز یوممه سونلر،
پراغرام ترتیب قیلونی (اوزلری ابرنسلر) اهل
ذاتلرغه طاپشرسونلر ایدی.

عبد القدوس فتاح الدین.

اداره - دوماوی اثرلرنی کوردیکمز یوق. اول
طوغروده مسئولیت مقاله صاحبی عبد القدوس افندیده در.
فقط حقیقه عبد القدوس افندی ایتکانچه بولسه بونداین
اعتقاد و اخلاق بوزه تورغان نرسه لرنی مکتب ومدرسه
پروگراملریده کورتو مسئولیتی و آنك گناهی نك
کوبرا گئی البته محله باشلقلری اولان ایکی دیسته
امام افندیلر گه در.

فکر صعیب ایله او یلاب قاراغانده اوفو وارفتو
اشلری بیت، قورچاق اوبونچغی توگل. مگه گه قریب
بالالرشول اعتقاد ایله اوسوب کشی بولسه لرنی، آنلرنی
بیت بتون مسلمان دیب بولمی. اصول جدید گه خلاف
توروچیلر. ئنه شونداین اعتقاد و اخلاعه ضرر بیره
تورغان کنیشکه لرنك اورچووندن، آنلرنك مکتب
ومدرسه لردر درس کتابی صانالولر نندن قورقوب
قارشى تورهلر. یاری ایتدی کوزی آچق، دین
واعتقادینه محبتلی بر معلم (عبد القدوس افندی)

(اوتكان زومردن ما بعد)

مدرسه ده اوقولاچق نرسه لر :

مكتب ده اوقولغان فنلر اوستينه :

- (۱) علوم القرآن (رسم المصاحف، تفسير وجوه قرأت ووقوف) (۲) علوم الحديث (اصطلاحات الاحاديث
- طبقات الرجال احوال الرواة كبرى علملر) (۳) علم الكلام (۴) علم الفقه (۵) علم اصول الفقه (۶) علم
- المنطق (۷) عرب تلى ادبياتى بلهن ۱۸ سير النبى وتاريخ اسلام (۹) تاريخ الاديان (۱۰) تاريخ طبيعى
- (۱۱) تاريخ عمومى (۱۲) تاريخ ملئ هم وطن تاريخى (۱۳) حكومت لسانى (۱۴) علم الاخلاق (۱۵) علم اصول
- التعليم (۱۶) علم الموعظة والخطابه (۱۷) علم حيات البشر (۱۸) رياضات بدنيه (۱۹) قانون اساسى تانو
- درسى (۲۰) لسان فارسى (۲۱) علم الاقتصاد (۲۲) علم احوال الروح (۲۳) توركى ادبياتى اقسامى بله
- (۲۴) حكمة طبيعة والهيبة (۲۵) هيئت (۲۶) هندسه (۲۷) علم المناظره (۲۸) علم حفظ الصحة (۲۹) علم
- الحساب والجبر (۳۰) علم الجغرافيه بستون اقسامى بلهن (۳۱) علم حكمة المعاش (بساغچه چينق
- ايگنچيلك علمى) (۳۲) اشعار مشروعه مناجات الهيبة (۳۳) حسن الخط (۳۴) علم الطب دن بر آز معلومات
- (۳۵) فلسفه دينيه (۳۶) علم كيميا.

مجلس طرفندن قبول ايتلگان ابتدائى مكتب پروغرامماسى حقنده كيلگان دليللر بونلرد :

- (۱) آنا تلمنه اوقو يازو دليللر : (۱) اقراء باسم ربك الذى خلق خلق الانسان من علق اقرأ وربك الاكرم
املا وانشاسيل، الذى علم بالقلم علم الانسان ما لم يعلم (علق سورسى)
- (۲) قران مع التجويد دليل : (۲) قران ترتيلا (مزمل ۴ نچى آية)
فاقرأ ما تيسر من القران (مزمل ۲۰ نچى آية)
تعلّموا الفرائض والقران حديثن :
- (۳) فبد العلم بالكتابه (كتاب تمييز الطيب من الخبيث)
ورتل القران ترتيلا (مزمل ۴ نچى آية)
فاقرأ ما تيسر من القران (مزمل ۲۰ نچى آية)
تعلّموا الفرائض والقران حديثن :
- (۴) علم الحال دليل : (۴) علم الحال دليل :
خبركم من تعلم القران وعلمه (بخارى باب العلم)
وما آتاكم الرسول فخذوه وما نهىكم عنه فانتهوا (سورة الحشر آية ۸)
فبلاغ الشاهد منكم الغائب بخارى ده
- (۵) علم اخلاق دليل : (۵) علم اخلاق دليل :
كنتم خير امة اخرجت للناس تا عمرون بالمعروف وتنهون عن المنكر
۳ سورة آل عمران ۱۵۷ نچى آية
خذوا العفو وأمر بالعرف وأعرض عن الجاهلين اعرفك ۲۰۰ آية
لقد كان لَكُمْ فى رسول الله اسوة حسنة اعزاب ۲۲ ده
- (۶) تاريخ مقدس دليل : (۶) تاريخ مقدس دليل :
لقد كان لَكُمْ فى قصصهم عبرة لاولى الالباب. يوسف ۱۱۱ نچى آية
اولئك الذين هداهم الله فبهداهم اقتده انعام ۹۱ آية ده
- (۷) تاريخ اسلام دليل : (۷) تاريخ اسلام دليل :
ومن يشاقق الله ورسوله ويتبع غير سبيل الله ومنين نوله ما تولى ونصه
جهنم وساعت مصيرهم
هم اجماع الامة دليل . نساء ده ۱۱۶ نچى آية

۲ نچي سوال: مکتب و مدرسہ دن غايہ نرسہ؟

جواب: مسلمان بالارينه اوقو بازو اوگره توب احکام اسلاميه نى بيدر مک گوزهل اخلاق ايله تربيه قیلوب دنياده و آخرنده سعادتکه ایرشدره تورغان يول کورسه تیک و مملکتهمزک طبع و راحت یاشاوی ایچون

خدمت ایتمکدر

مدرسہ دن غايه: اوشبو یوانی باشقہ لرغده کورسه تورک علوم دینیه و فنون دینویه دن معلوماتلی وزماندک اقتضاسینه کامل اشنا بولغان مفتی و قاضی لر مدرس و مدرسہ لر ب معلم و معلمه - عالم و فقیه لر خطیب لر امام لر مؤذن لر يتوشدر مکدر .

(۱) فلو لانفر من کل فرقة منهم طائفة ليتفقوا فی الدین ولیندروا قومهم اذا رجعوا الیهم لعلهم یحذرون (توبه)
(۲) اقرأ وربک الا کرم الذی علم بالقلم علم الانسان ما لم یعلم .
(۳) کونوا ربانیین بما کنتم تعلمون الکتاب وبما کنتم تدرسون .

حدیثارندن:

انچي جزء ۲۸ صحيفه

۱ ار جعوا الی اهلکم فعملوهم - بخاری

(۲) الدین النصیحه

(۳) خذوا شطر دینکم من هذه الحمیراً

(کیچ بلهن ساعت ۱۲ ده مجلس که فاصله بیرولدی)

۱۵ نچي دیکابرده ایرته بلهن ساعت ۹ ده مجلس بینه دوام ایتمدی. رئیس طرفندن مجلسکه فزان اماملری طرفندن کیلگان تبلیغرام عرض ایتمدی و مجلسده اوقولدی.

۳ نچي سوال: مکتب و مدرسہ ده اوقتو حقنده شریعتده بیان بارمی؟

جواب: مکتب مدرسہ ارده اصول تعلیم یگنلک و تیزلک ايله مقصودنه ایرشدررلک روشچه هم آنا تلنک حروف عربیه ايله بولمق تیوشلیدر.

بو حقه انتخاب ایتملگان آیتلر:

(۱) یریدالله بکم الیسر ولا یرید بکم العسر

(۲) وما ارسلنا من رسول الا بلسان قومہ

حدیثارندن:

(۱) ان هذا الدین یسرولن یشادالدین احدا الا غلبه

(۲) یسروا ولا تعسروا وبشروا ولا تنفروا (بخاری)

ساعت ۱۰ ده رئیس مفتی حضرت پادشاه ایپراتور اعظم حضرتلارندن کیلگان رحمن تبلیغرامی اوقوب یاشاسون پادشاهمز؛ یاشاسون پادشاهمز - اوررا طاوشاری زالمی یا کفراندی

۴ نچي سوال مکتب و مدرسہ ده پروگرام:

جواب: مکتب ده اوقولاچق نرسه ار: (۱) آنا تلنده اوقو بازو فاعدهلری بلهن، املا و انشاء (۲) قران مع التجوید

(۳) علم الحال (۴) اخلاقی و عبادتی بر نیچه حدیثلر (۵) علم الاخلاق (۶) تاریخ مقدس (۷) تاریخ اسلام

(۸) تاریخ ملی (۹) روسیه تاریخی (۱۰) جغرافیه (۱۱) حساب (۱۲) حفظ الصعده (۱۳) ریاضات بدنیه

(۱۴) اشعار مشروعه والهی مناجاتلر (۱۵) علم اشیا (یعنی نباتات حیوانات معادن و زراعتکه تعلقلی بر

آز معلومات) (۱۶) رسم اشکال و حسن الخط .

(۸) تاريخ ملي

وجعلناكم شعوبا وقبائل الاية

حجرات ۱۴ آية

(۹) تاريخ روسيه

تعلموا من الانساب ما تصلون به انسابكم
وطمعه محبت بلهن شرعهم بيور ديقندن بوني بيلورگه مجبورمز وجعلناكم
شعوبا وقبائل لتعارفوا

(۱۰) جغرافيه بتون

(۱) افلم يسيروا في الارض فينظروا كيف كان عاقبة الذين من قبلكم

افسامي بلهن

روم ۹ آية

(۲) قل سيروا في الارض فانظروا كيف كان عاقبة المكذبين (انعام ۲۱ آية)

غاشيه ۲۱ آية

ذاريات ۲۱ آية

(۴) وفي الارض آيات للمؤمنين

يونس ۶ آية

لتعلموا عدد السفين والحساب

(۱۱) حساب

آيت المواريث يوصيكم الله في اولادكم

فرائضى بلو توقي ايتنه حساب فيينه

علموا اولادكم السباحة والرمية والركوب

(۱۲) رياضات بدنيه:

(۱) الطهور شطر الايمان

(۱۳) حفظ الصحه:

(۲) فر من المجنوم فرارك من الاسد

(۳) اغتتم خمسا قبل خمس

(۱۴) حسن خط ورسم اشكال

اذا كتبت بسم الله الرحمن الرحيم فطول الباء وفصل السنات ولا تغور اليميم الحريث

خط لنا رسول الله خطا ثم قال هذا سبيل الله وخط الحديث عن عبدالله خط

لنا النبي صلعم خطا مربعا وخط (خطا) خطا في الوسط خارجا منه وخط

خطا صغارا الى هذا الى الذي في الوسط من جانبه الذي في الوسط فقال

هذا انسان وهذا اجله يخيط به وهذا الذي هو خارج منه امله. مشكوة

كيلور ايكان؟

“فيليه تون”

ابتكى! سن ده هيچ اولماسه، بز خاتون قزلارنى

قرأتخانه گه كرتويوانده ضياليلر من نك اجتهادلرى نى

درجه ده ايدكنى آيرم آچق ايتوب ئه يتوب بقرميسن.

ابتكى - جهجه توتاش! سن آكا قاينرما ايندى.

اول اش تيز بوله چق ديب سوياليلر. تيك سن قرأتخانه ده

اوز كك اوقى تورغان كئابكنى بيلگولاب قوى. سينك

فردى ايتنه «من قرأتخانه ده هر وقت (دين و معيشت)

يارب خدايم بو اسكيلر شيكلى حرپتكه خلاف
كشيلر نى نيك ياراتك ايكان؟ بك كوب زور شهر لرده
قرأتخانه لار آچلدى. خاتون قزلرغه كروب تيلگان
نرسه ارن اوقورغه وقت لار تعيين ايتلدى. ئه بزده
اشلر همان اسكيلر قولنده. نى وقت شول اسكيلر
واسكيلكلر بتوب بز نك دنيا مزمغه ده حرپتلر نى وقت

— یوق توتاش آلائی تو گل کرگان صابین بر نومیرن
قارامیسک هر آطنه نومیرن آیرم قاریسک. نه دینشک
علی نیچه قاراساگده بر گنه.

ت — آلائی بولسه من شومبای ژورنالی قارار من
فردی ده شونی قارار.

أ — توتاش سن یاگلیشاسک آئی بیت آنه کرگان
هر کم قاری حتی نوبت کوتوب تورملر. آلائی ایتسک
قررسن اشنی.

ت — یوق ایندی من د. م. او قور حالم یوق.
أ — توتاش سن آئی اوقما. آنده کرگچ نیلاگان
نرسه گنی اوقو. اش بندکچکنه د. م. نی قاراغان
بولوب اشنی بتروب چقارسن.

ت — نو! آلائی بولسه یاری. قارا ئلی ایتسکی!
فردی نی کوروب. ایت: منده د. م. قارار من.

أ — یاری توتاش باش اوستونه. تولیکی توما.
غان بالاغه بیشک یاصاب قویه یوق ئلی.

ت — ای خدای اورغان نرسه. بایا نی ایتسکان
ایدئده؟ حاضر نی لغردیسن؟ برساعتده قرق تورلی
سوز سوبلیسن.

أ — توقته ئلی توتاش یوقغه قزما. بایا بیت من
شولای دیب ایتهلر دیدم. شولای بولا ایندی دیدم.
بله از سن بولوبه قویار. تگی بورون بانوبیک فزولاب
یوری. کرک قدر جیوب بتورسه بولورده قویار.

ت — آکا قالسه بولمى غنه ایندی اونبش کون
یوروب کوچکه اون ایکی آباق بولغان آلارده بولسه...
أ یوق توتاش امید اوزهرگه یارامی. آنک قز-
مسقه سی ده بک طریشه. صالام میقده تیک یاتهی
تورغاندر. نوپالوژیم صالام میق حاضرگه اشن اوکا-
یلاب آلدی ایندی. یالارغه آنک تاریلکه لاری بک
مایلی. آنک قایغوسی مایلی تاریلکه لار، قولندن
شووب چغوونده غنه.

ت — بوماس. بولماس. کوروب تور بولماس
دیم بولماس. « آمین. »
راوی.

قاراب اوتورغان بولور من « دی.
توتاش — قویسانه شونی اول نی دیگان سوز؟
اگرده فر دینک خاتون قزلرنی قرأتخانه گه یور تودن
مقصودی، شول قاره ژورنالی اوقتدرو بولسه، جهنمگه
کیتسون قرأتخانه سیده فردی ده ژورنالی ده.

— ای توتاش (دین و معیشت) کوب وقت خاتون
لرنی ناقصات العقل والدین دیب یازه سینک سوزکده
دین و معیشت نک اول سوژی درست ایسکانچایگنی
آکلاته. پالوژیم سنده عیبده یوق. چونکه سینتی
شولای صاف و ساده حیلله و مکرلردن مسالمه اولسون
دیب تربیه ایتکانلر، سنک شول تربیه نتیجه سی اوله رق
صافی کوئللی مسکرسز حیلله سز بولوب اوسکانسن.
لکن حاضرگی زمانده آنلر فائده ایتمی. هر نرسه نی
بیلورگه کرک. مونه ایندی اش بولسه بارنک بیلورسز.
توتاش — ایتکی! سن تیاوردک می ئله؟ ئله نیندی
توزغه یازمغان سوز سویلی باشلادک. ئله نیندی مسئله گه
تعلق هیچ بومغان سوزلر لغردیسن. ئله سنده دین
و معیشتی بولدگمی؟

ایتکی — عیب ایتمه اشنی آکلاب یتکر مایسن
فر دینک دین و معیشت قارای آئی کر اکسنوب تو گل.
مونه بیت سن دین و معیشت نی یاراتمیسک سنک کی
آنده باررعه حاضرله نوچی قزلرده یاراتمی. شولای
بولغاچ آنک اوقوچی فردی برلن سن گنه بولسن...
دین و معیشت چیلر آنلر قرأتخانه گه آیاقده باصیلر.
توتاش — نه ایندی آکلام. آکلام. شوندا این
ایلیسک لارده کرک ایکن، شولایده من آنده کوروب
ابد اشلر آراسنده دین و معیشت اوقور حالم یوق.
من دینشک علی کامدیسن قارار من.

ایتکی — آی صافی کر گل قز. صوگ سن بر کرگان
دینشک علی اوقساک تویبست قاراساک ایکنچی کرگان
نی قارارسن؟ همانده شونی قاراساک کیشبگه شبهه کیله.
توتاش — ای ایتکی سنک اول سوزک دین و معیشت
قاراغانده ده کیله بیت هر وقت آئی قاراغانده شبهه ل-
نورلر بیت.

تورلی خبرلر

قیشقی مدرسہ سی - بو سنہ سنتابر اچنک قیشقی داغی مدرسہ لرنک ایلی یل دوامنه دعاء مجلسی یاصالغان ایدی. شول مجلس ده حاضر ون اتقاقیل استاذلرنک مقدس خدمتته یادکار بولو املیل طاشدن زور مدرسہ سالورغه قرار بیرلرگان بولغان.

قیشقی مدرسہ لرنک محترم مطهر حضرتنک یازوینه کوره مذکور مدرسہ اشینه بالفعل تشبث ایدلرگان. اون قوب طاش آلغان. شول طاشنی قیشقی اهلایسی مجانا طاشیه قچی بولغانلر.

اوفادن یهودیلر دن بناغه یئارلک ازوین بیررگه وعده بیرلرگان خیرلی اشکه موفقیت تلیمر. الله تعالی موفقیت بیرسون. مجلس وقتنده کیلرگان تبریکلر مذکور مدرسہ بناسینه یاردم اوچون یبارلرگان آچه لرنک حسابی، وباشقه یازولر بررساله شکلنک باصلوب چققان. رساله ده اثرلی سوزلر و عبرت آلورلق نطقلر وار خصوصاً نعمت الله حضرت تیموشفی جنابلر-ینک ده اوزون مکتوبی درج ایدلرگان رساله بیاسی ۸ تین اولوب آندن حاصل بولغان آچه مدرسہ فایده سینه توتیله همک صاتیلوب آچه سی مدرسہ فایده سنه توتیلو نیتیله مشهور حرمت الله خلفه طرفندن: بدایة العقاید زبده التجوید بدایة العبادة ناملرنده اوچرساله هدیه ایدلرگان. اهل خیراتنک بوکا دقتن جلب ایدمهز. قیشقی اولدن مشهور وزور مدرسار یتشدرگان بر اولری او- ستینه درس و تعلیم اصللری سلف طریقله اولغانغه اهل خیر اتنک یاردم ایتولری مطلوب در.

مفقود - توز توبه ده مصلح حضرت مدرسہ سنده معلم حبیب الرحمن نظام الدین اوغلی المومندف غنوار ایکسنده مدرسهدن چغوب کیتوب یوغالغان. بوکونگه قدری آنک فایده ایدکندن هیچ خبر یوق. یاقنلری آنک حقنده خفاده توروب خبرین بله سیلری کیله بلوچی اردن: آبزاسی تحفت الله خلفه توز توبه گه خبر ایتولرین اوتنه.

مسکاو مسکاو مسلمانلری شیهدی اوچونچی آی

امام صایلاو نزاغسیله عمر اونکاره لر. مسکاو دن یاز لغان خطاره بناء هر جمعه ده سوگیش طالاش قچقرش کبی چیت ملتار کوله تورغان حرکتلر بوله ایهش. بونده کوبرک وره تلی رهک اماملرنک صایلانوبنه قارشو توروچی لر بر طاقم قزل آغزلر ایلان شونلره ایارگان باغورالر دیب یازالر.

دیانتلی ودرس ایتورلک ثباتلی کشی بولغانده اتفاق ایلان نزاع وسوگیشدن قطع نظر بر امام آسه لر، اوزلری اوچونده قویاشر و بولدن عزته لری اوچونده طنچلق بولور ایدی.

خارجی خبرلر

آرناودلر - ژبانه دن طار آلغان خبرلره کوره آرنا- ودلقده همان اوز آراقارلش دوام اینه شویله که: ایلبصانندن یراق توگل یرده هوللانديه ایتسرلری قامانک سنکغی ژندار ملر ایلان اسعد پاشا طرفدارلری آراسنده زور صوغش لر بولغان. صوغش ده اسعد پاشا طرفدارلری بیگلرگان شهر اطرافنده عی قریه اهللی تورکم تورکم شهر گه جیناله لر.

آرناود حکومتی نک موقت باشلغی اسماعیل کمال بک رئیس لک دن استعفا ایتلرگان خبرلری اولرگی تیاعراملر ده بولسه ده سوگندن تکذیب ایتلدی.

آرناودلقغه یاوروپا دولتلری طرفندن تعیین اید- لرگان پونس ویدنک تحت گه منوی اوزاقعه سوزولر دیار. حتی خلقنک طنچسز ایدمه شوندن ایهش.

استانبول - استانبول داغی روسیه ایلچیسى گبرس از مدتکه روسیه غه (بتر بورغ) قایتوب کینکان.

صوگنی خبر وقرارلره کوره علمى پاشا بتر بورغغه ایلچی ایتلوب یبارله چک حقى پاشا بیرلین گه عاصم بک ویانه غه یباریلر.

فلوطغه اعانه یا کثا آلغان «ریوجانیرو» دریدنا وتنک آلغان خبرلری هندگه ایشدا-کچ، هندستان مسلمانلری ایکی میلیون دن زیاده اعانه یبارگان لر. موندن سوگن فلوطفه، اعانه ایتوو اعانه چیولر همان دوام اینه چک ایکان.

اورنبورغ خبرلری

(جمعیت یورطنده)

عنوار بېشك اورنبورغ مسلمان جمعیت خیریه سی یورطنده یللق حساب قار او مناسبتیلہ بر نچه سیرچی لر اچندن برسی بولوب مینده بارغان ایدم .
 مجلس ده ۱۹۱۳ نچی سنه ده اشلانگان اشلری قار - لغانده جمعیت نك اشك لی لنگی کور ساتلن، شوکا تمثال مجسم ایتوب اوستال اوستنده، ۱۵ کون مقدم آچلغان هنرمکتبلنک یاصالغان بر تابار بیتقه ایل، بو که آغاچندن یاصالغان بر پر اویل کور ساتیلہ ایدی . مجلس گه کیلوچی لر عموما، بر نیچه آق صاقالنی استنبا ایتکانده زمان آغیشل آغوچی لر دن غنه عبارت ایدی دیورلک .
 آنچوت ائناسنک : وقت و دین و معیشت ادره لر ی آرفه لی فقط آچلر غه اعانه اوچون کوندر یلگان آفچه - لر نك ده مسئله سی جهوب، آنک فایضی ایلان جمعیت خیریه فایده لنگانی کور ساتلندی . و کوب طاوش ایلان، حقلر می حفسر می ایدکن ملاحظه سز غنه ینهن آنک فایضیلہ جمعیت نك فایدالنه چکی تصدیق ایدلدی .

قر ائخانه کامیسیه سی اعضا لر ی بوسنده ، اوتکان سنه لر ده گیلر کبی، مطلوبه خدمت ایتہ آنغانلر ی وزالوق آلتغان آفچه لر نك کوبتانیسیه سز قبول ایدلوی وبر نیچه نسخه کتابلر نك بتونلای بوغالوی رئیس افندینی اویالتورلق اولوب، بو حقدہ اولان تفتیش کامیسیه سینک دافلادین کانسلا ری ده فالدرر غه مجبور ایتکان بوغان، کوب خلق نك طاوش وشاوشوی بعدنده گنه مذکور دافلاد کانسلا ری ده دن چقار لوب خاققه عرض ایدلدی . تفتیش کامیسیه سینک بو دافلادی اشنی حقیقه بلوچی وجهیت ترتیبنه مطلع اولوچی اعضا لر ه نق تائثیر ایتدی . کتبخانه ناظرینک اشك سز ایدکی ، کتبخانه غه مخصر ص دفتر لر نك ترتیب سز یوروتلوندن ودفتر ده گی صفر لر نك اوتماس پچاق برلن قریلوب توز اتلووندنوق معلوم بولدی . تیک ناظر افندی نك یوغالغان کتابلر نی تولمغان آفچه لر نی تولر گه اوستینه آلی و واقعا ده تولر لک زالوغی کورینویگنه خلقنی باصا توشدی

شولایک اعضا لر دن بعضیلر : «بز گه آفچه غه قزو غوب کروچی اش بامی تورغان کشیلر نی موندن صوگ

باشری محمدولی بن عبدالغنی حسینوف

Издатель Мухамедвалій Хусайновъ

Редакторъ Фаизханъ Даутовъ.

باللاماسقه دخی شوندی کشیلر آلتغان تقدیرد، نظاملی اشلر مز نك پچرانوب قالوینی ودفتر لر نك یسگان پچاقلر برلن قراوب توز ائل چکلر ینی ایسدن چقار ماسقه کیوهک « دیب حقای تنقیدلر ابر از ایتدیلر . شول سوز قزاره ق خاققه نق تائثیر ایتدی . رئیس نك فلاولی شالدراماسه تو گل اعضا لر نك، چیتدن کیلگان کشی لر نك ده یوزلری قزاررق ویر ارنینه لر ایشدلہ چگی شبهه سز ایدی . شوندن صوگ کیله سی سنه نك داخوت وراسخودلری قارالوب داخود حسابنه اوچ یوز صوملق تابار بیتقه صاتار غه فرض قیلنپ قویلدی . وقر ائخانه راسخودنه آفچه بیتشمگان لگی کور ساتلگناچ اعضا لر دن برینک آغز یله، راسخود غه آفچه آرتدر اغانک شبهه لی یوللر برلن تابار غه کرشیلہ چگی بیان ایدلگناچ حر امدن صاقلانو اوچون ایکی یوز صوم آفچه آرتدرلدی . صایلا و مسئله لر ی آلدن قور ولوب قویلغان ترتیب اوزره اجرا ایدلگانگه اهلی نك مطالبنه صوگ درجه موافق چقدی . چونکه هر کم نك قواینه رئیس و سکر - بتارنی یازار غه موافق کاغد ویرادی . بویول، تفتیش و کتبخانه کامیسیه لر یین صایلا غانده غنه اجرا ایدلہ آلمادی . آگلاوچی لر نك بوگا دخل ایدولری صایلا و یولن بسبتون باشقه رتدی . شونک اوچونده حاجی احمد رامییفنی صایلا غانک بیک زور شخصیت لر آک توتولدی . خلق اتفاننه مخالف بر مطلب نك آک توتیلوی، رئیس و کرک باشقه لر نك تر تهن چغوینه سبب بولدی . حتی جمعیت مؤسس لر دن صانالورلق بر تنقید چینک جمعیت دن چقار لووینی یا خود سوزین قایتاروب آو - ینی زاستاویت ایتار اوچون رئیس نك قزولغی جمعیت نی یابار غه ده مجبور ایتدی

عقلل حضرت لر یالوار معانک جمعیت ینه دن آچلوی ایدی . برکت اواسون ئلده آنلر آندہ بولدی . جمعیت نك شول مجلسن تعقیب ایتوچی لر ، صوگ درجه قزق منظره کوره آلدیلر . قارنلر دن بعضیلر ؛ «کشی بتکان ایکان» دیب خسرتلنپ چقدی لر .

محرری فیض خان داودف

Типографія журнала „Динъ ва Масиштъ“ въ Оренбургѣ.